

Postzegelnieuws

XL-zegel

PostNL, Marketing, 2 januari 2020

Samenvatting

XL-zegel, uitgiftedatum: 2 januari 2020

Verschijningsvorm: vel met 1 XL-zegel, met een tarief voor binnenlandse zendingen via de brievenbus die groter zijn dan 22,9 x 32,4 cm (t/m 2 kilo) of zendingen met een gewicht van 350 gram t/m 2 kilo (elk formaat, passend door de brievenbus)

Artikelnummer: 400163

Ontwerp: Beukers Scholma, Haarlem

Uitgifte

PostNL introduceert op 2 januari 2020 een nieuw tarief van € 4,40 met de waarde-aanduiding XL voor binnenlandse zendingen die te groot of te zwaar zijn voor de gewone postzegel, maar wel door de brievenbus passen. Het gaat om zendingen die groter zijn dan 22,9 x 32,4 cm (t/m 2 kilo) en zendingen met een gewicht van 350 gram t/m 2 kilo (elk formaat, passend door de brievenbus).

De bijbehorende nieuwe XL-zegel is uitsluitend online verkrijgbaar via postnl.nl. Het is ook mogelijk om bij verkooppunten van PostNL buspakjes te verzenden met de waarde-aanduiding XL. Dat gebeurt door aan de balie het XL-tarief op een frankeerstrook te laten printen.

Met het nieuwe XL-tarief introduceert PostNL een extra verzendmogelijkheid voor brievenbuspost. De XL-zegel heeft geen track & trace (3S-code), waardoor verzender en ontvanger de zending niet online kunnen volgen. Een XL-zending wordt net als alle reguliere post op dinsdag tot en met zaterdag bezorgd.

Op hele grote enveloppen en zendingen met een gewicht van 350 gram t/m 2 kilo kunnen nog steeds 5 postzegels waarde Nederland 1 geplakt worden. Het XL-tarief is voor deze zendingen echter € 0,15 voordeliger. Voor zendingen groter dan 22,9 x 32,4 cm t/m 2 kilo, passend door de brievenbus, geldt voortaan altijd het XL-tarief.

Ontwerp

De nieuwe XL-zegel toont 8 forse pijlen die naar 8 windrichtingen wijzen. Rechtsboven staat de frankeerwaarde XL vermeld in donkerblauw, linksboven het jaartal 2020 en rechtsonder de nieuwe sorteerhaak die bij de nieuwe frankeerwaarde hoort. Linksboven en rechtsonder is een driehoekje van de zegel weggesneden. Dit aparte formaat zorgt in combinatie met de kleurbalken links en onder voor perspectief. Daardoor lijkt de XL-zegel sprekend op de zending waarvoor hij is bestemd: het buspakje. Op de velrand staat het logo van PostNL, de naam van het product en een korte beschrijving van het gebruik. In elk van de vier blauwe pijlen is een kleine uitsnijding (slit) aangebracht in de vorm van een klein pijltje. Deze slits blijven achter op het buspakje wanneer een gebruikte XL-zegel wordt verwijderd. Hergebruik is daardoor onmogelijk. Op de achterzijde wordt meer verteld over het gebruik (formaten en gewicht) van het XL-product. In de grote pijl achterop staat de url van PostNL, waar meer informatie en de voorwaarden te vinden zijn.

Typografie

Voor de teksten op het postzegelvel is gebruikgemaakt van de Akzidenz Grotesk (H. Berthold AG, 1896). De pijl op de postzegel en op de achterzijde van het postzegelvel is afkomstig uit het lettertype ITC Zapf Dingbats (Hermann Zapf, 1978).

Ontwerper

Met het nieuwe tarief introduceert PostNL nieuwe mogelijkheden om zendingen te versturen. "PostNL vroeg ons een bijbehorende postzegel te ontwerpen, in staand formaat", zegt Haico Beukers van Beukers Scholma uit Haarlem. "Hij is ongeveer 2 keer zo groot als de gemiddelde postzegel. Het gaat ook om grotere zendingen via de brievenbus, tot en met 2 kilo. Dan misstaat een flinke postzegel niet. Het postzegelvel telt 1 XL-zegel en is exact even groot als een creditcard. Handig om mee te nemen in de portemonnee."

Wandelontwerp

PostNL vroeg Beukers Scholma al in een vroeg stadium om over het ontwerp na te denken. Marga Scholma: "Dat was nog voor de zomervakantie van vorig jaar. Zo'n opdracht noemen we een 'wandelontwerp'. Je hebt ruim de tijd om erover te mijmeren, nog voor je gaat schetsen. Zoals altijd in ons werk streven we naar een simpel en helder concept."

Ruimtelijke werking

Tijdens de wandelingen en daarna in de studio ontstonden de contouren van wat nu de nieuwe XL-zegel is. Beukers vertelt waarom ze toestemming van PostNL vroegen om zelf een stans te bedenken, een uitsnede die afwijkt van het rechthoekige formaat. "Dat wilden we graag, omdat we het idee hadden gekregen om de postzegel het product te laten visualiseren. Om de postzegel het uiterlijk van een plat doosje te geven, want zo zien veel buspakjes er toch uit. Daarom hebben we linksboven en rechtsonder een klein driehoekje van de rechthoek weggesneden. In combinatie met de gekleurde balken links en onderaan ontstaat een ruimtelijke werking. Ook mochten we zelf de tanding van de postzegel ontwerpen. Zo hebben we een speciale karteling kunnen maken waarin de pijlen zich repeterend voortzetten."

Stoere en simpele pijl

Het grafische beeld midden op de zegel moest het driedimensionale effect versterken. "Het idee van de pijlen was er al vrij snel", aldus Scholma. "Als symbool voor de buspakjes die alle windrichtingen uitgaan. Je ziet de pijlen ook wijzen naar de randen van de postzegel zelf, als afbakening van het formaat zendingen waarvoor de XL-zegel bestemd is. Uit het lettertype Zapf Dingbats hebben we een stoere en simpele pijl gekozen, met een leuk gek staartje. Een herkenbaar en vrolijk symbool, een beetje frivol. Ik vind het net bloemblaadjes, zo met z'n achten bij elkaar."

Versterkt perspectief

De pijlen zijn in 2 lagen opgebouwd. De eerste laag bestaat uit de 4 verschillend gekleurde pijlen in de windrichtingen noordoost, zuidoost, zuidwest en noordwest. De diepblauwe pijlen uit de laag daarboven wijzen naar noord, oost, zuid en west. Beukers: "Door die 2 lagen op elkaar te leggen, versterken we het perspectief. Er ontstaat diepte, waarmee het beeld ook interessanter wordt. De aanduiding XL van de nieuwe frankeerwaarde past er mooi bij. Ik vind het een goed gekozen naam. Je weet vrijwel direct wat ermee wordt bedoeld."

Vriendelijk en contrastrijk

In de oranje kleuren balk is de aanduiding Nederland in het lettertype Akzidenz Grotesk in perspectief neergezet. In de bruine balk wordt op dezelfde manier de naam XL-zegel herhaald. "Dat versterkt de ruimtelijke werking. Zonder typografie onderin zou de postzegel niet op een pakje, maar op een boek lijken", zegt Scholma. "Het moest echt op een doosje lijken dat door de brievenbus past. Bij de keuze van de kleuren was het stevige blauw al vanaf het begin duidelijk. Voor de onderliggende kleuren hebben we steeds wisselende staaltjes bij elkaar passende kleuren uitgetoet. Met de 4 verschillende kleuren van de pijlen wilden we een vriendelijke, maar toch contrastrijke uitstraling bereiken. Om het perspectief niet te ondermijnen, moesten ze ook lichter zijn dan het donkerblauw van de bovenliggende pijlen. Op een gegeven moment hebben we een grijzige kleur groen en bruin genomen die we echt mooi vonden. Vandaaruit hebben we de kleuren laten verlopen naar het roze en oranje. Met de huiskleur van PostNL wilden we eindigen."

Over de ontwerpers

Haico Beukers (1960) en Marga Scholma (1966) zijn sinds 1997 partners binnen Beukers Scholma, gevestigd in Haarlem. Het ontwerp bureau werkt voornamelijk op het gebied van architectuur en stedenbouw, voor de culturele sector, gemeentelijke instellingen en het bedrijfsleven. Tot de klantenkring behoren op het moment gemeente Amsterdam (afdeling Ruimte en Duurzaamheid), architectenbureau Meganom, Heren 5 architecten, Japanmuseum SieboldHuis, uitgeverij Lectura Cultura, nai010 uitgevers, historisch onderzoeksbureau Stad en Bedrijf, SteenhuisMeurs (bureau voor cultuurhistorie en gebiedsontwikkeling) en uitgeverij THOTH.

Haico Beukers studeerde van 1977 tot 1983 grafisch ontwerpen aan de Gerrit Rietveld Academie in Amsterdam, Marga Scholma volgde dezelfde studierichting van 1985 tot 1990 aan de Academie Minerva in Groningen. Tussen hun afstuderen en de start van hun eigen bureau deden zij ervaring op bij andere bureaus, respectievelijk als partner en als senior designer. Beiden zijn actief als juryleden voor verschillende prijzen op het gebied van ontwerpen en architectuur en zij adviseren regelmatig studenten van Academie Minerva in Groningen. Sinds 2017 is Haico Beukers voor PostNL adviseur op het gebied van postzegelontwerp.

Beukers Scholma maakte al eerder postzegelontwerpen voor PostNL, waaronder *Panorama Mesdag* (1995), *Honderd voor uw zaken* (1997), *Splitsing KPN* (1998), *Nationale Weken van de Kaart* (2003), *Grenzeloos Nederland: Japan* (2014), *Scheepsmodellen van het Maritiem Museum* (2015), *Denk Groen PostEurop* (2016) en *220 jaar postbedrijf* (2019). Ook ontwierpen zij de *port-betaaldzegels* met de tulp en haring en de *baliefrankeerstroken*. Voor de postzegels *Honderd voor uw zaken* won het bureau een Red Dot Award (Special Award Highest Design) en voor het postzegelvel *Grenzeloos Nederland: Japan* een Silver Award (European Design Awards 2015).

Verkoop/Geldigheid

De XL-zegels zijn uitsluitend online verkrijgbaar via postnl.nl. De XL-zegels zijn ook telefonisch te bestellen bij de klantenservice van Collect Club op telefoonnummer 088 868 99 00. De geldigheidstermijn is onbepaald.

Op deze postzegels staat waarde aanduiding XL, bedoeld voor zendingen binnen Nederland die passen door de brievenbus, groter dan 22,9 x 32,4 cm (t/m 2 kilo) en voor zendingen met een gewicht van 350 gram t/m 2 kilo (elk formaat, passend door de brievenbus).

Technische gegevens

Postzegelformaat	36 x 50 mm
Velformaat	53,98 x 85,6 mm
Papier	normaal met fosforopdruk
Gomming	zelfklevend
Druktechniek	offset
Drukkleuren	cyaan, magenta, geel en zwart
Oplage	100.000 vellen
Verschijningsvorm	vel van 1 postzegel
Ontwerp	Beukers Scholma, Haarlem
Drukkerij	Joh. Enschedé Security Print, Haarlem
Artikelnummer	400163

Copyright

© 2020 Koninklijke PostNL BV